

62. DERS

MÜNÂDÂ

GİRİŞ

Bilindiği gibi Türkçemizde, bir kimsenin dikkatini kendimize çekmek üzere ünlem anlamı taşıyan ve ‘*Bakar mısınız!, Size sesleniyorum!*’ anlamlarına gelen ‘*Hey ... !, Ey ... !, Hooop ... !, Alo ... ! Şışşt ... !*’ gibi muhatabı uyarıcı nitelikte birtakım giriş sözcükleri (*Nidâ/Ünlem Sözcükleri*) kullanılmaktadır. Türkçe’de olduğu gibi aynı şekilde Arapça’da da, kendisine seslenmek istediğimiz kişi veya şeye hitap etmek üzere özel birtakım harfler kullanılır. Nidâ harfleri adını verdiğimiz bu harflerle yapılan işlemin kendisine ‘*Nidâ*’, Nidâ yoluyla kendisine seslendiğimiz kimseye ise *-konumuzun başlığını da teşkil eden-* ‘*Münâdâ*’ adı verilir. Münâdâ konusu ile ilgili olarak bilinmesi gereken temel hususlar birkaç maddede özetlenebilir :

1. Toplam yedi nidâ harfi vardır : أ , آ , يا , أيَا , هَيَا , أَيَّ , أَيَّ
2. Bu nidâ harflerinden günümüzde en yaygın olarak kullanılanı يا dır.

Klasik Arapça’da yoğun olarak rastlanan diğer nidâ harfleri ise günümüz Arapçasında özellikle şiir dilinde tercih edilmektedir.

3. Bir cümlede önce nidâ harfi daha sonra münâdâ adını verdiğimiz isim yer alır.

MÜNÂDÂ, FİİLİ CÜMLEDEN KALDIRILMIŞ OLAN MANSUP İSİMLERDENDİR. HER NE KADAR KİMİ DURUMLARDA -KURAL GEREĞİ- MERFÛ OKUNSA DA, MÜNÂDÂ ÖGESİ DÂİMA MAHALLEN MANSUP KABUL EDİLİR

MÜNÂDÂ'NIN İRÂBİ

Bir cümlede yer alan münâdâ ögesi iki ayrı kategoride irap edilir:

I. Murab Olan Münâdâ

Üç münâdâ türü mansuptur:

a. Münâdâ olan kelime muzâf durumunda ise mansuptur.

يَا رَسُولَ اللَّهِ ؛ يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ ؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

b. Münâdâ olan kelime muzâfa benzer (şibh-i muzâf) durumunda ise mansuptur. Aşağıdaki '*Hatırlatma*'da '*Şibh-i Muzâf*' hakkında detaylı

bilgi verilmiştir: يَا كَرِيمًا أَبُوهُ ؛ يَا مُنْفِقًا أَمْوَالُهُ ؛ يَا نَاجِحًا فِي مَهْنَتِهِ

c. Münâdâ olan kelime '*nekre-i gayr-i maksûde*' ise mansuptur.

يَا رَجُلًا ؛ يَا وَلَدًا ؛ يَا فَتَاةً ؛ يَا مُحْسِنًا

Not: '*Nekre-i gayr-i maksûde*' ile, kendisine nidâ edildiği halde çeşitli fizikî veya mekânî sebeplerle şahsı teşhis edilemeyen kişi kastedilmektedir)

II. Mebnî Olan Münâdâ

a. Münâdâ olan kelime müfret-alem durumunda olduğunda ne üzere merfû ise o şey üzere mebnî kabul edilir. (Burada 'müfret'ten kastedilen tahmin edilebileceği gibi 'muzâf' ve 'muzâfa benzer olmayan' anlamındadır.)

يَا عَلِيٍّ ؛ يَا خَالِدَانَ ؛ يَا إِسْتَأْنَبُولَ ؛ يَا فَاطِمَاتُ

b. Münâdâ olan kelime '*nekre-i maksûde*' olduğunda ne üzere merfû ise o şey üzere mebnî kabul edilir.

يَا مُعَلِّمٍ ؛ يَا مُهَنْدِسُونَ ؛ يَا طَالِبَاتُ ؛ يَا عَامِلَانِ

Not: Burada '*nekre-i maksûde*' ile, nidâ edenin karşısında olduğu halde ismen tanımadığı şahıs veya şahıslar kastedilmektedir)

Münâdânın Muzâf Olması ile İlgili Örnek Cümle		
Fîil + Fâil	Münâdâ (Fetha ile Mansup)	Nidâ Harfî (Sükun Üzere Mebnî)
لَا تُسْرِغْ	سَائِقَ السَّيَّارَةِ	يَا
Araç sürücüsü! Hızlı gitme!		

MÜNÂDÂNIN MUZÂF OLMASI İLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

(1) قَالَ تَعَالَى فِي الْقُرْآنِ: يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ.

Hz. Allah Kur'an-ı Kerim'de, 'Ey Peygamber zevceleri! Sizler diğer kadınlardan biri gibi değilsiniz' buyurmuştur.

(2) يَا مُجِبِّي الْخَيْرِ! قُومُوا بِأَعْمَالٍ صَالِحَةٍ لِمَنْ يَسْتَحِقُّهَا!

Ey hayırseverler! Hayır işlerini, hak edenlere yapınız.

(3) يَا حَكَمَ الْمُبَارَاةِ! كُنْ عَادِلًا فِي جَمِيعِ قَوَارَاتِكَ!

Hakem! Bütün kararlarında adil ol!

(4) أَيُّ عَبْدَ اللَّهِ! كُنْ حَذِرًا وَلَا تَتَدَخَّلْ فِي الشُّؤُونِ الدَّاخِلِيَّةِ لِلْحِزْبِ!

Abdullah! Uyanık ol, partinin iç işlerine müdahalede bulunma!

(5) يَا سَيِّءَ الْحَظِّ! لَا تَيَاسُ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ، لِأَنَّ فِي كُلِّ شَيْءٍ خَيْرًا

Ey bahtı kara! Allah'ın rahmetinden ümit kesme! Zira herşeyde bir hayır vardır.

(6) يَا قَابِلَ التَّوْبَةِ وَ يَا غَافِرَ الذَّنْبِ! اغْفُ عَنَّا وَ عَنِ أَجْبَائِنَا!

Ey tevbeleri kabul eden ve günahları bağışlayan! Bizleri ve sevdiklerimizi bağışla!

(7) يَا زُعَمَاءَ الْمُجْتَمَعِ! وَخُذُوا صُفُوفَكُمْ وَ انشُرُوا رُوحَ الْأُخُوَّةِ بَيْنَكُمْ!

Ey toplum lidelerleri! Saflarınızı birleştirin ve aranızda kardeşlik ruhunu yayın!

(8) يَا أَسَاتِذَةَ الْكَلِيَّةِ! اِهْتَمُّوا بِطُلَّابِكُمْ قَدْرَ مَا اسْتَطَعْتُمْ!

Ey fakülte hocaları! Öğrencilerinizle elinizden geldiği ölçüde ilgilenin!

(9) يَا مُدْخِرِي الْكُتُوزِ! لَا تَنْسُوا أَنَّ بَعْدَ هَذِهِ الدُّنْيَا عَالَمًا خَالِدًا!

Ey servet biriktirenler! Bu dünyadan sonra ölümsüz bir alemin olduğunu unutmayın!

(10) يَا أَوْلَادِي! هُنَا مَكْمَنُ السِّرِّ!

Çocuklarım! İşte işin sırrı burada!

(11) يَا مَعَارِفَ الْمَرْضَى! خُذُوا هَذِهِ الْعَيِّنَاتِ لِلدَّمِ إِلَى الْمَعْمَلِ لِفَحْصِهَا!

Hasta yakınları! Bu kan örneklerini, incelenmesi için laboratuvara götürün!

(12) أَيُّ مَسْئُولِي جَمْعِيَّةِ الْهَلَالِ الْأَحْمَرِ! اسْعَوْا إِلَى مُسَاعَدَةِ مَنْكُوبِي الزَّلْزَالِ لِلْحَالِ!
Ey Kızılay yetkilileri! Derhal depremzedelerin yardımına koşun!

(13) يَا سَاعِي الْبَرِيدِ! وَزِعْ هَذِهِ الْخَطَابَاتِ وَ الطُّرُودَ دُونَ تَأَخُّرٍ!
Hey postacı! Bu mektupların ve kolilerin dağıtımını geciktirmeden yap!

(14) يَا أَبْنَاءَ الْوُطَنِ! كُونُوا أَيْقَاطًا ضِدَّ الْأَمَالِ الْخَائِنَةِ وَ الْمُتَعَاوِينَ مَعَ الْعَدُوِّ!
Ey vatan evlatları! Hain emellere ve düşmanla işbirliği yapanlara karşı tetikte olun!

(15) يَا ذَا لِسَانَيْنِ! أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ لِي مَصَادِرَ الْأَخْبَارِ السِّرِّيَّةِ!
Ey münafık! Gizli haber alma kaynaklarım olduğunu bilmiyor musun?

(16) يَا صَاحِبَ الْبَيْتِ! لِمَاذَا نَدْفَعُ نَحْنُ الْفَوَاتِيرَ الْقَدِيمَةَ؟ هَذَا ظُلْمٌ مَحْضٌ!
Ev sahibi! Eski faturaları neden biz ödüyoruz? Bu düpedüz haksızlık!

(17) يَا ذَوِي الْحَاجَةِ! اِعْمَلُوا بَدَلَ أَنْ تَبْسُطُوا أَيْدِيَكُمْ فِي ذُلِّ!
İhtiyaç sahipleri! Zillet içinde el açmak yerine çalışın!

(18) أَيُّ مَعَالِي رَئِيسِ الْوُزَرَاءِ! لِمَاذَا قَدَّمَ أَكْثَرُ مِنْ نِصْفِ أَعْضَاءِ الْحُكُومَةِ اسْتِقَالَةَ جَمَاعِيَّةٍ؟
Sayın başbakan! Hükümet üyelerinin yaridan çoğu niçin toplu istifa verdi?

(19) كَانَ الْأَصْحَابُ يَقُولُونَ دَائِمًا: "بَابِي وَ أُمِّي أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ".
Sahabe her zaman şöyle derdi: 'Anam babam sana feda olsun ya Rasulullah!'

HATIRLATMA

'*Şibh-i Muzâf*', '*tamlamaya benzeyen terkip*' demektir. Arapça'da; ism-i fâil, ism-i mefûl, sıfat-ı müşebbehe, ism-i tafdil, mübalağalı ism-i fâil gibi fiilden türetilmiş olan bazı kelime türleri vardır ki, bunlar bazan kendilerinden sonra gelen ve anlamsal yönden kendileri ile ilintili olan kelime veya harflerle birlikte kullanılırlar. İşte '*fiilimsi*' olarak da adlandırdığımız söz konusu sözcük türleriyle, bu sözcüklerin muhtevastaki eylemden bir şekilde etkilenen -bu fiilimsilerin fâili, mefûlün bihi, câr-mecruru olarak- sözcüklerin oluşturmuş olduğu tamlamaya benzer bu yapılara '*şibh-i muzâf*' adı verilmektedir. Şu örnekleri inceleyiniz :

يَا وَاسِعًا صَيْتُهُ	\	يَا حَسَنًا خُلُقُهُ
يَا شَارِبًا الْخَمْرَ	\	يَا مُحْتَرَمًا وَالِدِيهِ
يَا خَيْرًا مِنْ خَالِدٍ	\	يَا مُشْتَرَكًا فِي الرِّحْلَةِ

Münâdânın (Şibh-i Muzâf) Muzâfa Benzer Olması ile İlgili Örnek Cümle		
Kâne'nin İsmi ve Haberi	Münâdâ (Fetha ile Mansup)	Nidâ Harfi (Sükun Üzere Mebnî)
كُنْ وَرِعًا	مُؤْمِنًا بِاللَّهِ	يَا
Ey Allah'a inanan! Takva sahibi ol!		

MÜNÂDÂNIN ŞİBH-İ MUZÂF OLMASI İLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

- (1) يَا جَانِيَا الْفَوَاحِشِ! اجْمَعْ مِنْهَا النَّاعِمَ وَالْيَانِعَ لَا الضُّلْبَ وَالنَّيِّبَ!
Meyve toplayıcısı! Meyvelerin yumuşak ve olgun olanlarını topla, sert ve ham olanlarını değil!
- (2) يَا مُسَافِرِينَ إِلَى الْقَاهِرَةِ! لَا تَنْسُوا زِيَارَةَ الْأَهْرَامِ وَجَامِعَةِ الْأَزْهَرِ!
Kahire yolcuları! Piramitleri ve Ezher Üniversitesi'ni ziyaret etmeyi unutmayın!
- (3) يَا عَامِلًا لِخَيْرِ نَفْسِهِ فَقَطْ! لَا تَنْسَ أَنْ أَكْبَرَ مِيزَةٍ حَمِيدَةٍ هِيَ الْإِيثَارُ!
Ey sadece kendi iyiliği için çalışan! Unutma ki en büyük meziyet 'diğergamlık'tır.
- (4) أَيُّ نَاسِيًا مَاضِيَهُ! لَا تَنْسَ أَنَّ مَنْ لَا أَمْسَ لَهُ لَا غَدَ لَهُ أَيْضًا!
Ey geçmişini unutan! Unutma ki; dünü olmayanın yarını da yoktur!
- (5) يَا سَائِقِينَ شَاحِنَاتٍ! سِيرُوا عَلَى الْخَطِّ الْأَيْمَنِ دَائِمًا.
Kamyon şoförleri! Her zaman sağ şeritten gidiniz!
- (6) يَا رَاكِبِي الدَّرَاجَةِ! احْذَرِ السَّيَّارَاتِ الْمُسْرِعَةَ وَالْمَارَةَ عَلَى الْأُرْصِفَةِ!
Bisiklet binicisi! Hızlı araçlara ve kaldırımdaki yayalara dikkat et!
- (7) يَا مُدَافِعًا عَنِ الْوَطَنِ! أَنْتَ تَمَثَّلُ الْبُطُولَةَ وَالشَّجَاعَةَ!
Ey vatani savunucusu! Sen kahramanlık ve yürekli timsalsin!
- (8) يَا مُهْمَلًا وَظَائِفُهُ الْأَضْلِيَّةُ! لَا تَنْسَ: مَنْ أَهْمَلَ فِي هَذِهِ الْمِهْنَةِ وَظِيفَتِهِ خَانَ.
Ey temel görevlerini unutan (kişi)! Unutma ki, bu meslekte görevini ihmal eden kimse ihanet etmiş sayılır!
- (9) يَا خَائِضًا فِي سَفَاسِيفِ الْأُمُورِ! إِنَّ الثَّوَانِي وَالِدَقَائِقِ وَالسَّاعَاتِ تَجْرِي بِسُرْعَةٍ.
Ey ıvrı zıvrı şeylere kendini kaptıran! Saniyeler, dakikalar ve saatler hızla akıp gidiyor!
- (10) يَا سَيِّئًا حَظَّهُ! حَاوِلْ أَنْ تَكُونَ مُتَّفَائِلًا رَغْمَ كُلِّ هَذِهِ السَّلْبِيَّاتِ!
Ey bahtı kara (insan)! Bütün bu olumsuzluklara karşın iyimser olmaya çalış!
- (11) يَا رَفِيعًا مَنْصِبَهُ! لَا تَسْتَغْمِلْ رُتْبَتَكَ وَسُلْطَاتِكَ كَسِلَاحٍ ضِدَّ الضَّعْفَاءِ!
Ey makamı yüce kişi! Rütbeni ve yetkilerini zayıflara karşı silah olarak kullanma!

(12) يَا حَسَنًا بَحْتُهُ! اِعْلَمْ أَنَّ هَذِهِ الْحَيَاةَ مَلِيَّةٌ بِالطَّلَعَاتِ وَ الْمُنْحَدَرَاتِ.

Ey bahtı açık kişi! Bil ki bu hayat iniş ve çıkışlarla doludur.

(13) أَيُّ قَانِطًا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ! لَا تَكُنْ مُتَشَائِمًا، فَالْحَيَاةُ جَمِيلَةٌ رَغَمَ الْمَصَائِبِ.

Ey Allah'ın rahmetinden ümidini kesen kişi! Kötümser olma! Zira hayat, sıkıntılara rağmen (yine de) güzeldir.

(14) يَا مُصَدِّقًا كُلِّ مَا يَسْمَعُهُ! اِعْلَمْ أَنَّ الْمَحَكَّ فِي مِثْلِ هَذِهِ الْمَسَائِلِ إِنَّمَا هُوَ الْقُرْآنُ.

Ey her duyduğunu tasdik eden kişi! Bil ki, bu gibi meselelerde mihenk taşı sadece Kur'an'dır.

(15) يَا دَاعِيًا إِلَى الشَّرِّ! فَكِّرْ دَوْمًا فِي عَوَاقِبِ الْأُمُورِ.

Ey kötülüğe davet eden! Her zaman işin sonucunu düşün!

(16) يَا مُهْتَمًّا بِصِحَّةِ فَمِهِ! نَظِّفْ أَسْنَانَكَ كُلَّ يَوْمٍ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

Ağız sağlığına önem veren kişi! Dişlerini hergün üç kere temizle (fırçala).

(17) يَا مُتَدَخِّلًا فِيمَا لَا يَغْنِيهِ! يَجِبُ عَلَى كُلِّ إِنْسَانٍ أَنْ يَعْرِفَ حُدُودَهُ.

Ey kendini ilgilendirmeyen konulara burnunu sokan kişi! Her insanın haddini bilmesi gerekir.

(18) يَا خَارِجِينَ عَلَى الدَّوْلَةِ! اسْتَسْلِمُوا لِقَوَانِينِ الدَّوْلَةِ وَ سُلْطَتِهَا!

Ey devlete isyan bayrağı açanlar! Devletin kanunlarına ve otoritesine teslim olun!

(19) يَا عَاصِيًا أَوْامِرَ اللَّهِ! تُبِّ إِلَى اللَّهِ! لِأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ.

Ey Allah'ın emirlerine başkaldıran kişi! Allah'a tevbe et! Çünkü Allah, tevbeleri çokça kabul edendir ve O merhamet sahibidir.

(20) أَيُّ طَاهِرًا مَاضِيهِ! أَنْتَ الشَّخْصُ الْوَحِيدُ الَّذِي يَسْتَوْفِي جَمِيعَ شُرُوطِنَا.

Ey geçmişi temiz kişi! Bizim bütün şartlarımızı haiz yegane kişi sensin.

(21) يَا لَامِعًا مُسْتَقْبَلُهُ! لَا تَسْمَحْ لِلْأَشْرَارِ بِغَسْلِ دِمَاغِكَ!

Ey geleceği parlak kişi! Kötü kimselerin, beynini yıkamalarına müsaade etme!

Münâdânın Nekre-i Gayr-i Maksûde Olması ile İlgili Örnek Cümle		
Fiil + Fâil + Mefûl + Car Mecrur	Münâdâ (Fetha ile Mansup)	Nidâ Harfî (Sükun Üzere Mebnî)
سَاعِدْنِي فِي عُبُورِ الشَّارِعِ	رَجُلًا	يَا
Ey adam! Caddeyi geçmeme yardım et!		

MÜNÂDÂNIN NEKRE-İ GAYR-İ MAKSÛDE OLMASI İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

- (1) يَا جُنْدِيَّ! دَافِعْ عَنِ الْوَطَنِ كَمَا تُدَافِعُ عَنْ عِزِّكَ.
Ey asker! Yurdunu, namusunu koruduğun gibi koru!
- (2) يَا مُوَاطِنِينَ! إِنَّ الدَّوْلَةَ سَتُضْمَدُ جَمِيعَ الْجُرُوحِ فِي أَسْرَعِ وَقْتٍ.
Vatandaşlar! Devlet en kısa zamanda bütün yaraları mutlaka saracaktır.
- (3) يَا مَنكُوبِينَ! إِنَّ مُؤَسَّسَةَ الْهَلَالِ الْأَحْمَرِ سَتَمُدُّ يَدَ مُسَاعَدَتِهَا فِي أَقْرَبِ وَقْتٍ.
Ey felaketzedeler! Kızılay en kısa zamanda yardım elini uzatacaktır.
- (4) أَيُّ رَاكِبِينَ! عَلَيْكُمْ أَنْ تُغَادِرُوا الْمَطَارَ خَالًا فَإِنَّ هُنَاكَ بَلَاغًا بِزَرْعِ قُنْبَلَةٍ
فِي مَكَانٍ مَا دَاخِلَ الْمَطَارِ.
Yolcular! Havaalanı içerisine bomba yerleştirildiğine dair bir ihbar bulunmaktadır. Dolayısıyla havaalanını derhal terketmeniz gerekmektedir.
- (5) يَا شَهِيدًا! لَا تَقْلَقْ! إِنَّ رَايَةَ الْوَطَنِ سَتُرْفَرُفُ فَوْقَ هَذِهِ الْأَرْضِ إِلَى الْأَبَدِ.
Ey şehit! Üzülme! Vatan bayrağı bu topraklar üzerinde ilelebet dalgalanacaktır.

Münâdânın Müfret-Alem Olması ile İlgili Örnek Cümle		
Fiil + Fâil + Mefûl	Münâdâ (Damme Üzere Mebnî)	Nidâ Harfî (Sükun Üzere Mebnî)
أَتْرُكُ مَا لَا يَعْينِكَ	خَالِدًا!	يَا
Halit! Seni alakadar etmeyen şeyleri Bırak!		

MÜNÂDÂNIN MÜFRET-ALEM OLMASI İLE İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

- (1) يَا عَائِشَةُ! هَلْ رَجَعَ أَبُوكَ مِنْ لَنْدَنَ?
Ayşe! Annen ve baban Londra'dan döndüler mi?
- (2) يَا حَسَنُ! لَا تُشَاهِدِ التِّلْفَازَ كَثِيرًا، لِأَنَّهُ يَلْهِيكَ عَنِ الدُّرُوسِ جَدًّا.
Hasan! Fazla televizyon izleme! Çünkü o seni derslerinden gerçekten alıkoyuyor.
- (3) يَا فَاطِمَةُ! اِكْنِسِي الْبَيْتَ جَيِّدًا وَ رَضِّفِي كُتُبَكَ فِي الرُّفُوفِ بِانْتِظَامٍ!
Fatma! Evi iyice süpür ve kitaplarını raflara düzgün bir şekilde yerleştir!
- (4) أَيُّ خَاقَانُ! لَا تَقْضِ شَبَابَكَ فِي سَفَاسِيفِ الْأُمُورِ وَ الرَّدَائِلِ هَكَذَا!
Hakan! Gençliğini bu şekilde lüzumsuz ve çirkef işlerle geçirme!
- (5) يَا زَيْنَبُ! اجْتَهِدِي دُونَ تَوَقُّفٍ. لِأَنَّ لِكُلِّ عَمَلٍ مُقَابِلًا أَوْ أَجْرًا.
Zeynep! Durup dinlenmeden çalış! Çünkü her işin bir bedeli ve ücreti var.

(6) يَا سُلَيْمَانُ! إِخْذِرِ الْعَادَاتِ السَّيِّئَةَ مِثْلَ التَّدخينِ وَ تَنَاوُلِ الْكُحُولِ وَ لَعِبِ الْقِمَارِ!

Süleyman! Sigara, alkol ve kumar gibi kötü alışkanlıklardan sakın!

(7) يَا مُصْطَفَى! لَا تَتْرُكْ أَبَا إِلَّا وَ اطْرُقْهُ لِتَحْقِيقِ غَرْضِكَ السَّامِي!

Mustafa! Yüce hedefini gerçekleştirmek için çalmadık kapı bırakma!

(8) يَا خَنْدَانُ! لَا تُهْدِي إِلَى صَدِيقَتِكَ سَاعَةً رَقْمِيَّةً فِي الْعِيدِ فَهِيَ تَمْلِكُ وَاحِدَةً مِثْلَهَا.

Handan! Kız arkadaşına bayramda dijital saat hediye etme! Çünkü onun bir dijital saati zaten var!

(9) يَا خَدِيجَةُ! إِنَّ الْأَيَّامَ وَ الْأَسَابِيعَ وَ الشُّهُورَ وَ السَّنَوَاتِ تَمُرُّ مُرُورَ الْمَاءِ.

Hatice! Günler, haftalar, aylar ve yıllar su gibi geçip gidiyor.

(10) يَا سَلْمَانَ! هَلْ تَعْرِفُ مِنْ كَمِ كَوْكَبٍ تَتَأَلَّفُ الْمَجْمُوعَةُ الشَّمْسِيَّةُ!

Selman! Güneş sisteminin kaç gezegenden oluştuğunu biliyor musun?

(11) يَا بُشْرَى! هَلْ شَاهَدْتَ الْمَجْرَةَ فِي لَيْلَةِ ظُلُمَاءٍ؟

Büşra! Karanlık bir gecede samanyolunu seyrettin mi hiç?

(12) يَا حُسَيْنُ! مَنْ مِنَّا لَا يُرِيدُ أَنْ يَعِيشَ تَحْتَ ضَمَانِ دَوْلَةٍ قَوِيَّةٍ؟

Hüseyin! Hangimiz güçlü bir devletin güvencesi altında yaşamayı istemez?

(13) أَيُّ عَلِيٍّ! لَا تَكُنْ مِنَ الَّذِينَ عَجَزُوا عَنِ اللَّحَاقِ بِرِكَابِ الْعَصْرِ!

Ali! Çağın gerisinde kalanlardan olma!

(14) يَا سُهَيْلُ! أَيْنَ وَ مِمَّنْ تَعَلَّمْتَ أَنْ تَعْرِفَ عَلَى الْعُودِ فِي مُدَّةٍ قَصِيرَةٍ؟

Süheyl! Kısa bir zamanda ud çalmayı nerede ve kimden öğrendin?

(15) يَا زَهْرَاءُ! أَعْمَضِي عَيْنَيْكَ مِنْ غُيُوبِ أَوْلَادِكَ الصَّغِيرَةِ!

Zehra! Küçük çocuklarının kusurlarına göz yum!

(16) يَا جَمِيلَةُ! هَلْ تَضْطَحِجِينَ وَالدَّيْكَ إِلَى الْمَطَارِ بَعْدَ مُنْتَصَفِ اللَّيْلِ؟

Cemile! Geceyarısından sonra anne-babana havaaalanına kadar eşlik edecek misin?

(17) يَا إِسْتَانْبُولُ! كَمْ مِنْ خُطُوبَاتِ نَجَسَةٍ وَطِئَتْ عَلَى تُرْتِيبِكَ الْأَصِيلَةِ تِلْكَ!

Ey İstanbul! Senin o asil toprağını nice iğrenç ayaklar çiğnedi!

(18) يَا بُورْصَا! يَا بَلَدَ الْأَوَّلِيَاءِ! قُومِي فَانْظُرِي كَمْ تَغَيَّرَتْ مَلَامَحُكُ السَّاحِرَةِ!

Bursa! Evliyalar diyarı! Kalk ve büyüleyici çehrenin ne kadar değiştiğine bir bak!

(19) يَا إِسْكَندَرِيَّةُ! يَا مَهْدَ الْحَضَارَةِ! مَا سَبَبَ تَخَلُّفِكَ عَنْ مُسَايَرَةِ هَذَا الْعَصْرِ الْيَوْمِ؟

Ey İskenderiye! Ey medeniyetin beşiği! Bugün, çağa ayak uyduramayışının sebebi nedir?

- (20) أَيُّ مُوَضَّائِيَا الْأَخَادَةِ! هَلْ تَسْرِقِينَ أَنْتِ دَوْمًا أَفْيِدَةَ الْعُشَاقِ هَكَذَا؟
Ey büyüleyici Mudanya! Sen hep aşıkların gönüllerini çalar mısın böyle?

Münâdânın Nekre-i Maksûde Olması ile İlgili Örnek Cümle		
Fiiil + Fâil + Mefûl + Câr-Mecrur	Münâdâ (Damme Üzere Mebnî)	Nidâ Harfî (Sükun Üzere Mebnî)
إِتَّقِ اللَّهَ فِي الْوَزْنِ	بَائِعُ!	يَا
Satıcı! Ölçü-tartı hususunda Allah'tan kork!		

MÜNÂDÂNIN NEKRE-İ MAKSÛDE OLMASI İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

- (1) يَا غُلَامُ! إِنْتَعِدْ عَنْ طَرِيقِ السَّيَّارَاتِ وَالْعَبِّ فِي فِنَاءِ بَيْتِكَ!
Evlat! Arabaların yolundan uzaklaş, evinin bahçesinde oyna!
- (2) هَيَّا مُتْهُمْوْنَ! إِنْ تَعْتَرَفُوا بِجَرَائِمِكُمْ فَسَيُخَفَّفُ عَلَيْكُمْ عِقَابُكُمْ مِنْ قِبَلِ الْمَحْكَمَةِ.
Sanıklar! Suçlarınızı itiraf etmeniz durumunda cezanız mahkemece hafifletilecek.
- (3) يَا أَصْدِقَاءُ! جَدِّدُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَخْرُجُوا عَنْ نِطَاقِ الْعَصْرِ أَبَدًا!
Dostlar! Kendinizi yenileyin ve kesinlikle çağın gerisinde kalmayın!
- (4) أَيُّ جُنُودُ! أَطِيعُوا فُؤَادَكُمْ مَهْمَا كَانَتْ الشُّرُوطُ!
Askerler! Şartlar ne olursa olsun komutanlarınıza itaat edin!
- (5) أَيَا مُعَلِّمَاتُ! حَاسِبِينَ طَالِبَاتِكُنَّ عَلَى إِهْمَالِهِنَّ بِرَفْقٍ وَ شَفَقَةٍ!
Öğretmenler! Derslerini ihmal etmeleri durumunda öğrencilerinizi yumuşaklıkla ve şefkatle hesaba çekiniz!
- (6) هَيَّا أَوْلَادُ! اِزْتَدُّوا مِمَّا طَرَكَكُمْ وَمَعَاطِفَكُمْ قَبْلَ أَنْ تَخْرُجُوا! فَالْجَوُّ مُمَطَّرٌ.
Çocuklar! Dışarı çıkmadan önce yağmurluklarınızı ve paltolarınızı giyin! Çünkü hava yağmurlu.
- (7) يَا أَطْفَالَ! أَسْرِعُوا نَحْوَ الْحَافِلَةِ حَتَّى لَا تَفُوتَكُمْ!
Çocuklar! Otobüsü kaçırmamak için otobüse doğru koşun.
- (8) عَلَى يَمِينِ الطَّرِيقِ هُنَاكَ لَوْحَةٌ تُحَذِّرُ السَّائِقِينَ: يَا سَائِقُ! تَمَهَّلْ فِي سَيْرِكَ!
Yolun sağ tarafında şoförleri uyaran bir levha var: 'Şoför! Yavaş git!'.
- (9) يَا آبَاءُ! نَشِّؤُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى الْفَضِيلَةِ وَعَلَى تَعَالِيمِ الْإِسْلَامِ!
Babalar! Çocuklarınızı ahlak esasına ve İslami öğretilere göre yetiştirin!
- (10) يَا أُمَّهَاتُ! أَعِدِّدْنَ لِبَنَاتِكُنَّ مُسْتَقْبَلًا ضَامِنًا قَبْلَ أَنْ تُعِدِّدْنَ لَهُنَّ أَجْهَزَةَ الْغُرُسِ!
Anneler! Kızlarınıza, çeyiz hazırlamadan önce garantili bir gelecek hazırlayın!

(11) يَا بَائِعُونَ! لَا تَحْتَكِرُوا السَّلْعَ وَلَا تَرْفَعُوا الْأَسْعَارَ بِشَكْلِ مُفْرِطٍ؟

Satıcılar! Ticari malları stok etmeyin! Fiyatları da fazla yüksek tutmayın!

(12) يَا عُمَّالُ! لَا تَتْرَكُوا الْعَمَلَ قَبْلَ أَوَانِهِ وَلَا تَسْتَرِيحُوا!

İşçiler! Vaktinden önce işi bırakıp paydos etmeyin!

(13) أَيُّ بَائِعٍ! لَا تَبِعْ هَذِهِ الْبَضَائِعَ مُفَرَّقَةً بَلْ بَعْهَا بِالْجُمْلَةِ!

Satıcı! Bu malları perakende değil, toptan sat!

(14) يَا زُعَمَاءُ! احْتَرِمُوا آرَاءَ الْجُمْهُورِ فَلَا تَسْتَصْغِرُوهُمْ أَبَدًا!

Liderler! Halkın görüşlerine saygı duyun ve onları kesinlikle hor görmeyin!

(15) يَا مُمَرِّضَاتُ! اِغْتَنِينَ بِهَذَا الْمَرِيضِ غَايَةَ الْاِغْتِنَاءِ، لِأَنَّهُ ابْنُ وَزِيرٍ

Hemşireler! Bu hastanın bakımına son derece dikkat edin, zira bir bakanın oğlu.

(16) يَا مُزَارِعُونَ! لَا تُسَمِّدُوا حُقُولَكُمْ وَحَدَائِقَكُمْ قَبْلَ الْأَوَانِ وَبَعْدَهُ!

Çiftçiler! Tarlalarınızı ve bahçelerinizi vaktinden önce ve sonra gübrelemeyin!

(17) يَا نَسَاجُونَ! اكْمِلُوا نَسِجَ هَذِهِ السَّجَاجِيدِ وَ الْبُسْطِ فِي وَقْتِهَا!

Dokumacılar! Bu halıların ve kilimlerin dokuma işini zamanında bitirin!

(18) يَا نَجَارُونَ! نَحْنُ نُضْرِبُ جَمِيعًا عَنِ الْعَمَلِ اِغْتِبَارًا مِنَ الْاِثْنَيْنِ حَتَّى السَّبْتِ!

Marangozlar! Pazartesi'den Cumartesi'ye kadar hep birlikte grev yapıyoruz.

(19) هَيَا زَوْجَانِ! تُكْمِلَانِ الْمُسْتَنْدَاتِ الْلاَزِمَةَ حَتَّى نِهَآيَةِ هَذَا الْأُسْبُوعِ!

Karı ve Koca! Bu hafta sonuna kadar gerekli tüm evrakları tamamlıyorsunuz.

ÖNEMLİ NOT

Kendisine nidâ edilen (seslenilen) ismin başında harf-i tarif bulunması durumunda, nidâ harfî ile münâdâ arasına müzekker isimlerde أَيُّهَا müennes isimlerde ise أَيُّهَها kelimesi getirilir. Bu durumda cümlede ‘münâdâ’ olma görevi, kendisine nidâ edilen gerçek isimlerden bu kelimelere geçer. Söz konusu harf-i tarifli isimler ise gramer bakımından bu kelimelerin sıfatı olarak kabul edilir. أَيُّهَها ve أَيُّهَها kelimelerinin sonlarında bulunan هَا harfleri ‘*tenbih harfi*’ olarak tanımlanır. Münâdâsının başında أَيُّهَها ve أَيُّهَها kelimelerinin bulunduğu yapılarda tamamen isteğe bağlı olarak baştaki nidâ harfinin kaldırılması mümkündür.

Münâdânın 'Eyyühâ / Eyyetühâ' Oluşu ile İlgili Örnek Cümle		
Fiiil + Fâil + Mefûl	Münâdâ + Sıfat (Münâdâ Damme Üzere Mebnî)	Nidâ Harfî
أَنْصِفْ رَعَايَاكَ!	أَيُّهَا الْمَلِكُ!	يَا
Ey kral! Halkına karşı adaletli ol!		

MÜNÂDÂNIN 'EYYÜHÂ/EYYETÜHÂ' OLUŞU İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

(1) يَا أَيُّهَا الطَّبِيبَةُ! افْحْصِي هَؤُلَاءِ الْمَرِيضَاتِ فَوْرًا!

Doktor! Bu hastaları derhal muayene edin!

(2) أَيُّهَا السَّادَاتُ وَ السَيِّدَاتُ! سَيَقْدِمُ لَكُمْ الشَّاعِرُ الْبَارِعُ بَاقَةً مِنْ أَشْعَارِهِ.

Baylar ve bayanlar! Usta şair sizlere, kendi şiirlerinden bir buket takdim edecek.

(3) أَيُّهَا الْإِخْوَةُ الْأَحْبَابُ! نَرْجُو مِنْكُمْ أَنْ تَتَبَرَّعُوا أَكْثَرَ فَكْثَرًا!

Sevgili kardeşler! Sizlerden çok daha fazla yardımda bulunmanızı rica ediyoruz.

(4) يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ! ارْجِعِي إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً!

Ey güvenceye kavuşmuş ruh! Sen ondan o senden hoşnut olarak Rabbine dön!

(5) يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ! مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ!

Ey insan! Cömert olan Rabbine karşı seni aldatan nedir?

(6) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ!

Ey inananlar! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun!

(7) قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ! لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ!

De ki : Ey kafirler! Ben, sizin tapmakta olduklarınıza tapmam!

(8) بَدَأَ الْخَطِيبُ كَلَامَهُ قَائِلًا أَوْصِيَكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ بِتَقْوَى اللَّهِ وَ الْإِكْتِسَارِ مِنْ حَمْدِهِ

عَلَى آلَائِهِ.

Hatip, 'Ey insanlar! Sizlere Allah'tan sakınmanızı, vermiş olduğu nimetlere karşı-
lık kendisine çokça hamdetmenizi salık veririm' diyerek sözüne başladı.

(9) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا!

Ey iman edenler! Allah'ı bol bol zikredin!

(10) أَيُّهَا الْعَافِلُونَ! فَتَحُّوا عُيُونَكُمْ وَ كُونُوا أَيْقَاطًا فِي الْقَضَايَا الْوُطَنِيَّةِ!

Ey gafiller! Gözlerinizi iyice açın ve milli meselelerde daha uyanık olun!

ÖNEMLİ NOT

Münâdâ olan kelime mütekellim yâ'sına muzâf olan **أَبُ** ve **أُمُّ** kelimeleri ise bu durumda **يَا أُمِّي** ve **يَا أَبِي** denebileceği gibi **يَا أُمَّتِ** \ **يَا أَبَتِ** \ **يَا أُمَّتِ** \ **يَا أَبَتِ** demek de mümkündür. Kullanımına ancak klasik Arapça'da rastladığımız bu konu ile ilgili birkaç örnek için aşağıdaki '**Karışık Örnekler**' başlığı ile verilen cümleleri inceleyiniz.

ÖNEMLİ NOT

Münâdâ olan kelime müfret mütekellim yâ'sına muzâf olduğunda bu '**yâ**' harfi bazan atılıp söz konusu hazif işlemine bir işaret olmak üzere münâdâ durumundaki kelime meksur yapılır. Meksur olan bu münâdânın fethalı olarak okunması, veya fethalı okunduktan sonra med harfi olan bir elif ilave edilmesi, hatta bu elif ilave edildikten daha sonra da bir '**sekte hâ**'sı (sükunlu bir '**he**' harfi) getirilmesi de mümkündür. Hem klasik Arapça'da hem de modern Arapça'da sıkça başvurulmuş bu yöntemi aşağıdaki '**Karışık Örnekler**' üzerinde dikkatle inceleyiniz :

يَا رَبِّي ← يَا رَبِّ ← يَا رَبَّ ← يَا رَبَّ ← يَا رَبَّاهُ

ÖNEMLİ NOT

Münâdâ olan kelime '**Allah**' lafzı ise bu durumda **يَا اللَّهُ** şeklinde okunabileceği gibi **يَا الله** şeklinde okumak da mümkündür. Hatta baştaki nidâ harfi kaldırılarak **اللَّهُمَّ** şeklinde de okunabilir. Konuyla ilgili birkaç örnek, aşağıda '**Karışık Örnekler**' başlığı altındaki cümlelerde verilmiştir.

KARIŞIK ÖRNEKLER

- (1) يَا أَبَتِ! إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ.
Babacığım! Gerçekten ben (rüyada) onbir yıldızla güneşi ve ayı bana secde ederlerken gördüm.
- (2) يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ.
Babacığım! Sana emredileni yap! İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın.
- (3) يَا أَبَتِ! لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا.
Babacığım! Şeytana ibadet etme! Çünkü O, Rahman olan Allah'a isyan etmişti.
- (4) قَالَ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: رَبِّ! أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى.
Hz. İbrahim, 'Rabbim! Ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster!' dedi.
- (5) قَالَ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: رَبِّ! هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً!
Hz. İbrahim, 'Rabbim! Bana, katından, salih bir zürriyet bağışla!' dedi.
- (6) قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي!
Hz. Musa, 'Rabbim! Gönlüme genişlik ver! Bana, işimi kolaylaştır' dedi.
- (7) يَا رَبِّ! إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ.
Rabbim! Şüphesiz bunlar iman etmeyen bir topluluktur.
- (8) رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ.
Rabbim! Beni, ana-babamı, iman etmiş olarak evime girenleri, iman sahibi erkek ve kadınları bağışla!
- (9) رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ!
Rabbim! Kıyamet gününde beni, anne-babamı ve inananları bağışla!
- (10) اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ.
Allah'ım! Kıyamet gününde beni, anne-babamı ve inananları bağışla!
- (11) اَللّٰهُمَّ! لَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْخَجُولِينَ وَ الْمَحْذُولِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.
Allah'ım! Kıyamet gününde bizleri mahcup etme, yarımsız bırakma!
- (12) اَللّٰهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الْقُرْآنِ وَ نَوِّرْ قُلُوبَنَا وَ قُبُورَنَا بِنُورِ الْإِيمَانِ!
Allah'ım! Bizleri Kur'an'ın zineti ile zinetlendir. Kalplerimizi ve kabirlerimizi onun nuru ile nurlandır!
- (13) اَللّٰهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي الدُّنْيَا قَرِينًا وَ فِي الْقَبْرِ مُوَسِّيًا.
Allah'ım! Kur'an'ı bu dünyada bize dost, kabirde de bir yaran eyle!

(14) قَالَ يَعْقُوبُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا أَسْفَى عَلَى يُوسُفَ وَ ابْنُصْتُ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ.

Yakup aleyhisselam (oğluna duyduğu hasret sebebi ile) 'Aaah Yusuf, kederin mahvetti beni' dedi ve üzüntüden gözleri görmez oldu.

(15) يَا وَيْلَتَى! لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا.

Yazıklar olsun bana! Keşke filancayı kendime dost edinmeseydim!

(16) قَالَتْ يَا وَيْلَتَى! أَلِدْتُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَ هَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ.

(İbrahim'in karısı), 'Vay halime! Ben bir kocakarı, bu kocamda bir ihtiyar iken çocuk mu doğuracağım? Bu gerçekten şaşılacak bir şey' dedi.

(17) يَا رَبِّاهُ! مَا أَكْثَرَ ارْتِفَاعَ ثَمَنِ الدُّوَلَارِ وَالْمَازِكِ الْيَوْمَ عَلَى عَكْسِ مَا كَانَ يُتَوَقَّعُ.

Aman Allah'ım! Dolar ve Mark bugün, beklenenin aksine ne kadar da yüksek!

(18) وَ أَسْفَى! تَفَرَّقَ جَمِيعُ أَفْرَادِ الْأُسْرَةِ شَذَرَ مَذَرَ بَعْدَ وَفَاةِ أَبِينَا وَ تَقْسِيمِ

الْمِيرَاثِ فِيمَا بَيْنَهُمْ.

Yazık ki, tüm aile bireyleri, babamızın vefatından ve mirasın aramızda taksiminden sonra çil yavrusu gibi dağıldı.

(19) رَبَّاهُ! لَا أَصَدِّقُ عَيْنِي! إِنَّ ابْنِي الَّذِي لَا يُجِيدُ إِتْقَانَ أَيِّ عَمَلٍ قَدْ مَزَّقَ الزُّهْرِيَّةَ.

Aman Allah'ım! Gözlerime inanamıyorum! Beceriksiz oğlum saksıyı mahvetmiş!

ÖNEMLİ NOT

Tıpkı Türkçe'de olduğu gibi Arapça'da da, nidâ harfinin gerçekleştireceği ünlem ses tonu ile telâfî edilirse nidâ harfine gerek olmayabilir. Zira muhatap, nidâ edenin güçlü vurgusundan ve ses tonundan kendisine seslenildiğini zaten çıkarabilmektedir. Bu kullanım özellikle günlük dilde çok yaygındır. Yazı dilinde ise nidâ harfinin yapacağı vurgu ünlem işareti ile gösterilebilir.

الْقَرْنُ الْعِشْرُونَ

عَرَفَتِ الْإِنْسَانِيَّةُ حَضَارَاتٍ عَدِيدَةً مُتَنَوِّعَةً مُنْذُ آلَافِ السِّنِينَ. لَكِنَّهَا لَمْ تَعْرِفْ مِثْلَ حَضَارَةِ الْقَرْنِ الْعِشْرِينَ. إِنَّهُ قَرْنُ الصِّنَاعَاتِ وَ قَرْنُ الْإِخْتِرَاعَاتِ وَ الطَّائِرَاتِ وَ الصَّوَارِيخِ وَ قَرْنُ الْبُثُولِ.

نَعَمْ، قَرْنُ الْبُثُولِ لِأَنَّهُ بِدُونِ هَذِهِ الْمَادَّةِ الْأَوَّلِيَّةِ الْهَامَّةِ لَا يُمَكِّنُ أَنْ تُوَجَدَ هَذِهِ الْحَضَارَةُ الْجَدِيدَةُ وَ لَا هَذَا التَّقْدُمُ فِي مِيدَانِ آلَةٍ وَ الصَّنَاعَةِ. هَذِهِ الثَّرْوَةُ الثَّمِينَةُ وَجَدَتْ عِنْدَ بُلْدَانٍ هِيَ فِي طَرِيقِ الثَّمَوِ كَتْرَكِيَا وَ الْكُوَيْتِ وَ الْجَزَائِرِ وَ غَيْرِهَا.

وَ الْعَالَمُ الْمُتَقَدِّمُ فِي حَاجَةٍ إِلَى هَذِهِ الثَّرْوَةِ وَ كَذَلِكَ الْعَالَمُ النَّامِي يَحْتَاجُ إِلَى مُفَكِّرِينَ يُحَسِّنُونَ اسْتِخْدَامَهَا. لِذَلِكَ كَانَ التَّعَاوُنُ الْأَخَوِيُّ بَيْنَهُمَا أَحْسَنَ حَلٍّ لِإِسْعَادِ الْبَشَرِ جَمِيعًا.

حكمة اليوم

الْعِلْمُ وَالْغِنَى يَسْتُرَانِ كُلَّ عَيْبٍ
وَالْجَهْلُ وَالْفَقْرُ يَكْشِفَانِ كُلَّ عَيْبٍ